

Dubrovay László: Szózat - ősbemutató

2013. januárjában készült Vörösmarty Mihály Szózatának egy újabb megfogalmazása.

Az Egressy Béni által megzenésített, mindenki által ismert dallam helyett – ám nem annak helyében – egy könnyebben énekelhető, a magyar népdal szerkezetével egyező dallamot komponált.

Szózat

Vörösmarty Mihály

Coro

Moderato $\text{♩} = 104$ *p* Dubrovay László

Ha-zád - nak ren - dü - let - le - nál Légy hí - ve, oh ma -
gyar. Bél - csöd az s maj - dan sí - rod is, Mely á - pol s el - ta - kar. A
nagy - vi - lá - gon e - kí - vül Nin - csen szá - mod - ra hely; Áld - jon vagy ver - jen
sors ke - ze: lit él - ned, hal - nod kell. Áld - jon vagy ver - jen
sors ke - ze: lit él - ned, hal - nod kell.

www.zugloifilharmonia.hu
www.facebook.com/ZugloiFilharmonia

Fenntartó, fő támogató:
Budapest Főváros XIV. Kerület
Zuglói Önkormányzata

MMA
MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

További támogatók: Öregfalás étterem, Szent István Király Zenei Alapítvány

STEPHANUS BÉRLET IV/1.

Kedves Közönségünk!

Sok szeretettel köszöntjük Önöket Stephanus bérletsorozatunk első hangversenyén.

2013. október 14. hétfő 19.00

Műsor:

Verdi: **A végzet hatalma – nyitány**
Verdi születésének 200. évfordulója alkalmából.

Nino Rota: Divertimento concertante

- I. Allegro
- II. Marcia
- III. Aria
- IV. Finale

A híres filmzeneszerzőt, Nino Rota-t, aki korunk rendkívül termékeny zeneszerzője, ma egy kevésbé ismert oldaláról ismerhetjük meg.

Koncertünkön a Divertimento concertante című szerzeménye hangzik el, szőlőbőgőn a fiatal tehetség, Rác Ódón játszik.

Rác Ódón a Bécsi Filharmonikusok szőlőbőgőseként a világ nagybőgő irodalmának számos darabját eljátszotta már. A ma bemutatásra kerülő Divertimento-ról így fogalmazott: „A nagybőgő darabot Nino Rota egyik legjobb, legötletesebb, legfrappánsabb darabjának tartom. Mindegyik tételnek megvan a saját karaktere, melyet a szerző olyan gyönyörű, egyedi dallamokkal látott el, amire a közönség még a koncert után 2 héttel is emlékezni fog. Egyedi remekmű a nagybőgő-irodalomban.”

Dubrovay László: *Cantata aquilarum – Sasok éneke*

Dubrovay László, kortárs magyar zeneszerző. Műveiben egyesíti a magyar hagyományokból származó zenei elemeket a legújabb zeneszerzési technikákkal, hangkutatási eredményekkel, és a hangszerek új játéktechnikai lehetőségeivel.

Dubrovay László a Sasok éneke című művét 2000-ben a Millenniumi Bizottság felkérésére komponálta, Gyurkovics Tibor versciklusára.

Az öt versből álló versciklus a magyarság összetartozás-érzését erősíti, felelevenítve múltunk tragikus pillanatait, érintve jelenünk sorskérdéseit, hitet adva jövőnk szebbé, emberibbé tételéhez.

Ennek forrása a magyar táj, a nép, a kultúra, a magyar haza szeretete.

A mű ezt igyekszik a zene eszközeivel érzékelhetővé, közösségi élménnyé tenni.

Cantata Aquilarum – Sasok éneke Gyurkovics Tibor versciklusára

I. Moderato

az idő távlatából előtűnő Magyarországot és azt benépesítő magyarokat, a környező népek megjelölése szerint sasokat jeleníti meg.

II. Allegro assai

a tatár és török dúlás világát idézi.

III. Allegro

múltunk legválságosabb időszakában is a helytállást, a tisztességet, becsületet jelöli meg túlélésünk erkölcsi alapjaként.

IV. Adagio

keleti és nyugati létünk dilemmáját helyezi középpontba.

V. Maestoso

az első és második rész himnikus témáival sugall reményt az elkövetkezendő évszázadok magyarsága számára.

Gyurkovics Tibor: *Cantata Aquilarum* Sasok éneke *Dubrovay Lászlónak ajánlom*

I.

Még visszaperdül egy-egy szélmalom, még visszacsendül végtelen dalom, én is itt jártam iskolába menvén a Duna és a Tisza medre mentén, Kárpátiában, hol a magyarokra mindig úgy néztek föl, mint a sasokra, kik sorsukat a fényességbe tárják, ha számjukkal az eget áthasítják.

Tátong az ég – föl, föl, a szegletig, ahol maga az Úristen lakik, kérdőre vonni, rázni köntösét, tépni-zsaggatni, míg sötét szemét erre az elszánt tájra rávetíti, a magyarokra selymét ráteríti és kinyitja az erdők kapuit, hogy aki belép, jó helyen lakik.

Én is itt jártam, itt voltam gyerek a halhatatlan kék dombok felett, feledhetetlen iskolába járván Magyarország kies kálváriáján, (...)

Ó iskola! Az ország iskolája! Balaton, Sopron, kökényfényű Mátra, belétek jártunk mint örök diákok, kerestük az elpazarolt országot, simogattatok füvek, fenyvesek, begyógyítottatok minden sebet, hogy hozzátok örökké visszatérjünk, ha elkopok is utakon a térdünk.

Én is itt jártam. Mégis köszönöm, veletek voltam minden vérkörön, a nagy sasok nagy egeket nyitottak a vándorló s nagy szívű magyaroknak, még visszaperdül egy-egy szélmalom, lapátjukat forgatja a dalom, hogy élet legyen még a Duna mentén, nektek hagyom a kardom és a mentém! (...)

II.

Itt nyomorított meg tatár, török, évszázadokra kerékbe törött, leszűrt, fölnégyelt, rabigába hajtott, a puszta földön éltünk, mint a barmok, vályogba bújva és vályogba verte a lelkünket is az Isten keserve,

freccsent a vér és fölserkent az ujjbegy, magyaroknak is alig maradtunk meg!

Hová lettek a régi kitérősek? Lett kitolása hőseink szemének, fülünk levágyva laffogott utánunk, vakon-süketen kellett hazajárunk, vérző kenyelet húzott a ló utánunk, hová lett Gézánk és Árpád királyunk? Magunk szaladtunk be a halál-nyílba, hová lett Európa, hová a hun Attila?

Dölyfünk hová? A magyar ősiség? Ki tépte ki a magyarok szívét? Hunyadi Mátyás s apja, János kellett, hogy föltartóztassuk a történelmet, csak ölni évre, csak rémülni évre, míg nőhetett Európában a béke: várak, termek, kecses kolostorok, míg itthon mindenik kő elkopott,

egyetlen fal, egyetlen iskolánk sincs, a kertjeinkben nem nyíltott a jácint, fölívelő templomtornyok helyett asszonyok szóttek szakadt selymeket, vékony gyerekek, horpasz-testű nők fonnyadoztak az oszlopok előtt, mi lettünk Európa maradéka: bogárszemű fiúk, sok vézna Éva ...

de föltámadtunk, ahogy annyiszor már, épült csöszkunyhó nádjából az oltár, hol prédikátorok elébe álltak a romlásnak s magyarul prédikáltak hitet, betűt, puritán álmat, Erdélyt, hol véres iskolákban sem feledték, – ha sasok szárnya is összetört itt lenn –, hogy egy a nyelv, a nép, és az Isten!

III.

Jött a török had jött a tatár jött a Szulejmán s kánra kán kidagadt a nyakban az ér futott a tájon a patak az ér s csobogott vígan a víz meg a vér!

El sosem esni vélegesen! El nem zuhanni róka lesen, közben hazajárni

szerelemesen ölelve sietni egypercesen!

Mindig belefúlva a drága futásba mindig előre vágyva de hátra ahol megmenthet az asszony a nő és mindig fölír az új csecsemő

Sose földadni kölyköt erőt sose hajolni mások előtt nyakasan állni akasztófa alatt sose hajlítani meg a nyakat!

Rákóczival és vérrel befutni Magyarországot: ez vagyunk mi hajdúk, katonák papok és gyerekek akik elestek lyukas zászlók felett

Oroszok ellen németek ellen tankok és ágyúk október ellen osztrákok ellen fegyverek ellen szovjetek ellen gyerekekbekben

Kukoricásban kozák dárdában világszabadság augusztusában világszabadság októberében gyerek-koktélok búvöltében

Sose földadni kölyköt erőt sose hajolni mások előtt nyakasan állni akasztófa alatt sose hajlítani meg a nyakat!

IV.

Zárva Keletre Nyugatra nyitva ez a magyarság keserű titka kérdi a gyerek miért ne lehetne zárva Nyugatra nyitva Keletre?

Keleten éltem mint a madárnyom nagyokat lépve mint a sasálom nagyokra szállva lebbenő sasszárny Keleti álom mért ne akarnám?

Sztyeppe folyóköz végtelen egyre mért ne szállhatnánk vissza Keletre? mégis a szárnyam Nyugatra fordul pörgök és forgok néha bolondul.

Mért fele-szárnyon kétfele szállnom Keletre-Nyugatra rebben az álom mind mindkét szívem csak befelé fáj mért szaggat-szárnyal kétfele égtáj?

Egyszerre szállni Nyugatra-Keletre mint a kemény sasok fejedelme miért ne lehetne jöjjön akármí mindig a szélben fölfelé szállni

magyarul élni megveszekedve szállva Nyugatra szállva Keletre bárha szakadva bárha elégve mindig az isteni láng közelébe?

Haj ha még egyszer hogyha csak egyszer fölemelkednék önmagunk ellen belső ellenség tőrei ellen megreszkettető honszerelemben (...)

V.

Addig csak járjuk ezt az iskolát mit Ady Ilyés és Radnóti járt tavat-csatát-dombot-kolostort még Zsámbékot is ami összeomlott Ez a haza A tájban a haza Tájban az ember Európa maga Emberben a szó és nyelvben a táj magunkkal emelve mi gyáva mi fáj föl-föl az égig a távoli zúgás emel föl az égbe a vakhat a túlzás hogy hős a magyar bizonyítja az ezred lebukva ezerszer csak újra kezdted kitarul a puszta a város a sátor magyarok szélbe rohanó igazától hol Európa koronája ragyog oda ragadnak föl a sasok!